

MATURITA 2005**EXTERNÁ ČASŤ****M A T E M A T I K A**

úroveň A
kód testu: 1345

**NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN!
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!**

- Test obsahuje **30 úloh**.
- V teste sa stretnete s dvoma typmi úloh:
  - Pri úlohách s krátkou odpoveďou napíšte jednotlivé číslice výsledku do príslušných políčok odpoveďového hárka. Rešpektujte pritom predtlačенú polohu desatinnej čiarky.
  - Pri úlohách s výberom odpovede vyberte správnu odpoveď spomedzi niekoľkých ponúkaných možností, z ktorých je vždy správna iba jedna. Správnu odpoveď označte krížikom do príslušného políčka odpoveďového hárka.
- Z hľadiska hodnotenia sú všetky úlohy rovnocenné.
- Na vypracovanie testu budete mať **120 minút**.
- Pri práci smiete používať iba písacie potreby, kalkulačku a prehľad vzorcov, ktorý je súčasťou tohto testu. Nesmiete používať zošity, učebnice ani inú literatúru.
- Poznámky si robte na pomocný papier. Na obsah pomocného papiera sa pri hodnotení neprihliada.
- **Podrobnejšie pokyny na vyplňovanie odpoveďového hárka sú na poslednej strane testu. Prečítajte si ich.**
- Pracujte rýchlo, ale sústreďte sa.

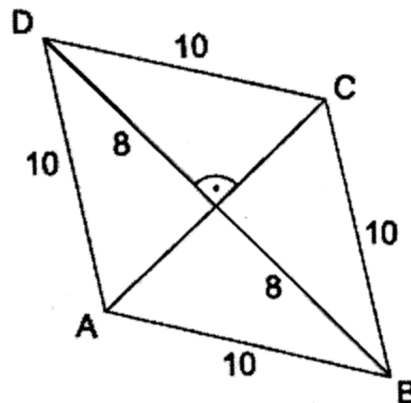
Želáme Vám veľa úspechov!

Začnite pracovať, až keď dostanete pokyn!

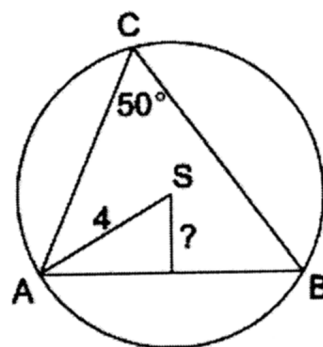

07 Pre akú hodnotu a sú priamky $p: ax - 6y + 2 = 0$ a $q: 3x + 8y + a = 0$ navzájom kolmé?

08 Vypočítajte obsah štvoruholníka $ABCD$ znázorneného na obrázku.

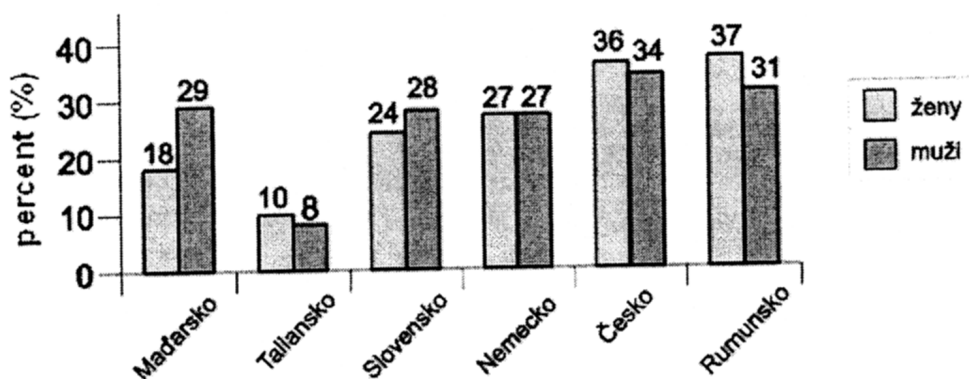
09 Obvodový uhol patriaci k oblúku AB kružnice s polomerom 4 cm má veľkosť 50° . Aká je vzdialenosť tetivy AB od stredu S tejto kružnice? Výsledok uveďte v centimetroch s presnosťou na dve desatinné miesta.

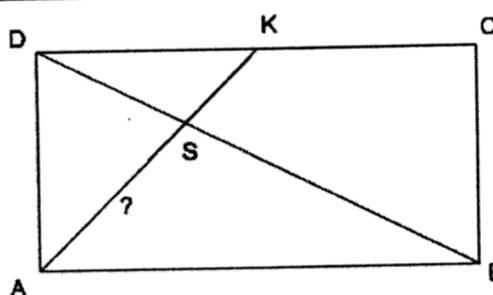
10 V obchode majú 12 druhov pohľadníc. Koľkými spôsobmi môžeme kúpiť 4 rôzne pohľadnice, ak na poradí, v akom pohľadnice kupujeme, nezáleží?

11 Dospelú populáciu na Slovensku tvorí 2 250 tisíc žien a 2 075 tisíc mužov. Na základe nasledujúcej tabuľky uverejnenej v dennej tlači vypočítajte (v tisíckach), koľko dospelých ľudí na Slovensku trpí obezitou.

Percento dospeléj populácie trpiace obezitou

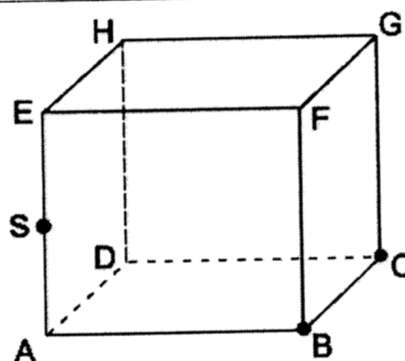
- 12** V obdĺžniku $ABCD$ je K stred strany CD , S je priesečník úsečiek AK a BD . Vypočítajte veľkosť $|AS|$, ak viete, že $|AK| = 9$.

- 13** Jednu základňu lichobežníka $ABCD$ tvoria body $A[2; 4]$ a $B[3; 6]$, druhú body $C[1; 5]$ a $D[e; f]$. Určte číslo e , ak viete, že $\overline{DC} = 2 \cdot \overline{AB}$.

- 14** Kocka $ABCDEFGH$ má hranu dĺžky 4 cm. Označme S stred hrany AE . Vypočítajte v štvorcových centimetroch obsah rezu tejto kocky rovinou BCS . Výsledok uveďte zaokrúhlený na jedno desatinné miesto.

Poznámka: Zaokrúhlite len vypočítaný obsah, nezaokrúhľujte čísla, ktoré používate pri medzivýpočtoch.

- 15** Aká je hodnota čísla a , ak viete, že množinou všetkých koreňov nerovnice $x^2 + ax - 6 < 0$ je interval $(-2; 3)$?

- 16** Určte počet priesečníkov grafu funkcie $f: y = (x^2 - 1) \cdot (4x^2 + 4x + 1)$ so súradnicovou osou x .

- 17** Riešením sústavy
$$\begin{aligned} x + 2y + 2z &= 5 \\ 2x - y + 3z &= 3 \\ x + y + 2z &= 4 \end{aligned}$$
 je jediná usporiadaná trojica čísel $[x; y; z]$. Aká je hodnota neznámej z ?

- 18** Pre vhodné čísla A, B sa funkcia $y = 4x^2 + 4x - 3$ rovná funkcii $y = A(x - 1)(x + 2) + B$. Určte hodnotu čísla B .

- 19** Graf lineárnej lomenej funkcie $y = \frac{x+3}{2x-8}$ je súmerný podľa stredú $S[m, n]$. Nájdite a do odpoveďového hárka zapíšte číslo m .

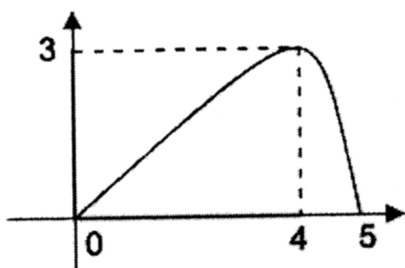
- 20** Akú veľkosť má uhol priamky $p: x = 1 + t, y = -2 + t, z = 2 - t$ ($t \in \mathbb{R}$) a roviny $x - y - z - 7 = 0$? Výsledok uveďte s presnosťou na celé stupne.

- 28** Ak zmenšíme polomer valca o 20 % a zároveň zväčšíme jeho výšku o 50 %, tak sa jeho objem
- (A) zmenší o 40 %. (B) zmenší o 10 %.
- (C) zmenší o 4 %. (D) zväčší o 30 %.
- (E) zväčší o 4 %.

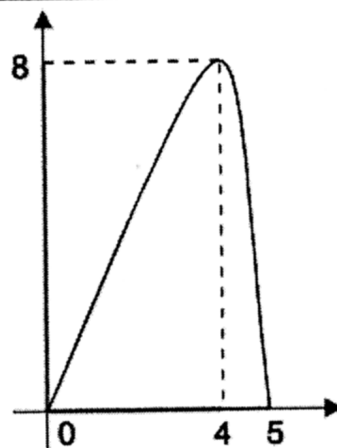
- 29** Ktoré z nasledujúcich tvrdení je pravdivé?
 Ak $a > 1$, $b > 1$ sú dve rôzne prirodzené čísla, tak ich najmenší spoločný násobok
- (A) je vždy väčší ako menšie z čísel a , b .
- (B) je vždy menší ako väčšie z čísel a , b .
- (C) sa vždy rovná súčinu čísel a , b .
- (D) sa vždy rovná väčšiemu z čísel a , b .
- (E) sa vždy rovná menšiemu z čísel a , b .

- 30** Na obrázku je graf funkcie $y = f(x)$.

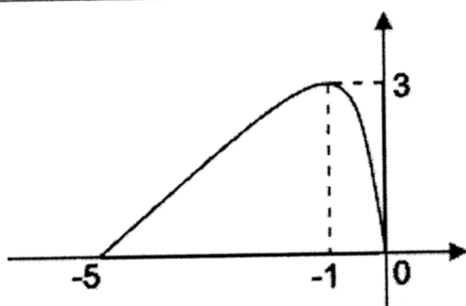

Na ktorom z nasledujúcich obrázkov je graf funkcie $y = f(x+5)$?

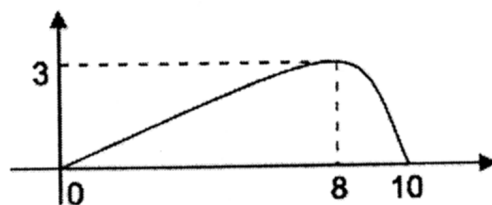
(A)

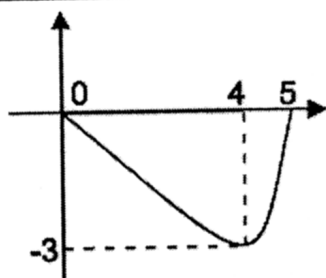
(B)

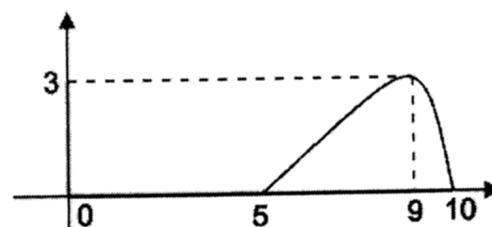
(C)

(D)

(E)

KONIEC TESTU

Prehľad vzorcov

Mocniny:

$$a^x \cdot a^y = a^{x+y} \quad \frac{a^x}{a^y} = a^{x-y} \quad (a^x)^y = a^{x \cdot y} \quad (a \cdot b)^x = a^x \cdot b^x \quad \left(\frac{a}{b}\right)^x = \frac{a^x}{b^x} \quad a^{-x} = \frac{1}{a^x} \quad a^{\frac{x}{y}} = \sqrt[y]{a^x}$$

Goniometrické funkcie:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \quad \operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x}$$

$$\sin 2x = 2 \cdot \sin x \cdot \cos x \quad \cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x \quad \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$$

x	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
sin x	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
cos x	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0

Trigonometria:

Sínusová veta: $\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2r$

Kosínusová veta: $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos \gamma$

Logaritmus: $\log_z(x \cdot y) = \log_z x + \log_z y$

$$\log_z \frac{x}{y} = \log_z x - \log_z y$$

$$\log_z x^k = k \cdot \log_z x$$

$$\log_y x = \frac{\log_z x}{\log_z y}$$

Aritmetická postupnosť: $a_n = a_1 + (n-1) \cdot d$

$$s_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

Geometrická postupnosť: $a_n = a_1 \cdot q^{n-1}$

$$s_n = a_1 \frac{q^n - 1}{q - 1}, \quad q \neq 1$$

Kombinatorika: $P(n) = n!$ $V(k, n) = \frac{n!}{(n-k)!}$

$$C(k, n) = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

$$P'(n_1, n_2, \dots, n_k) = \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!} \quad V'(k, n) = n^k$$

$$C'(k, n) = \binom{n+k-1}{k}$$

Geometrický priemer: $\sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n}$

Harmonický priemer: $\frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}}$

Analytická geometria:

Parametrické vyjadrenie priamky: $X = A + t\vec{u}, t \in R$

Všeobecná rovnica priamky: $ax + by + c = 0; [a; b] \neq [0; 0]$

Uhol vektorov: $\cos \varphi = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| \cdot |\vec{v}|}$

Všeobecná rovnica roviny: $ax + by + cz + d = 0; [a; b; c] \neq [0; 0; 0]$

Stredový tvar rovnice kružnice: $(x - m)^2 + (y - n)^2 = r^2$

Objemy a povrchy telies:

	kváder	valec	ihlan	kužeľ	guľa
objem	abc	$\pi r^2 v$	$\frac{1}{3} S_p v$	$\frac{1}{3} \pi r^2 v$	$\frac{4}{3} \pi r^3$
povrch	$2(ab + ac + bc)$	$2\pi r(r + v)$	$S_p + Q$	$\pi r(r + s)$	$4\pi r^2$

Pokyny na vyplňovanie odpovedového hárka

Odpovedové hárky budú skenované, nesmú sa kopírovať.
Aby skener vedel prečítať Vaše odpovede, musíte dodržať nasledujúce pokyny:

- Píšte perom s čiernou alebo modrou náplňou. Nepoužívajte tradičné plniace perá, veľmi tenko píšuce perá, obyčajné ceruzky ani pentelky.
- Textové polia (kód školy, kód testu, kód žiaka, ...) vyplňujte veľkými tlačenými písmenami alebo číslicami podľa predpísaného vzoru. Vpisované údaje nesmú presahovať biele pole určené na vpisovanie.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

- Riešenia úloh s výberom odpovede zapisujte krížikom ☒.

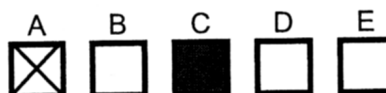
- Správne zaznačenie odpovede (A)

A	B	C	D	E
☒	☐	☐	☐	☐
- Nesprávne zaznačenie odpovede (B)

A	B	C	D	E
☐	☒	☐	☒	☐
A	B	C	D	E
☐	☒	☐	☐	☐

V prípade chybného vyplnenia údajov alebo odpovedí postupujte podľa nasledujúcich pokynov.
V žiadnom prípade nepoužívajte nový odpovedový hárak.

- Keď sa pomýlite alebo neskôr zmeníte názor, úplne zaplňte políčko so zlým krížikom a urobte nový krížik.

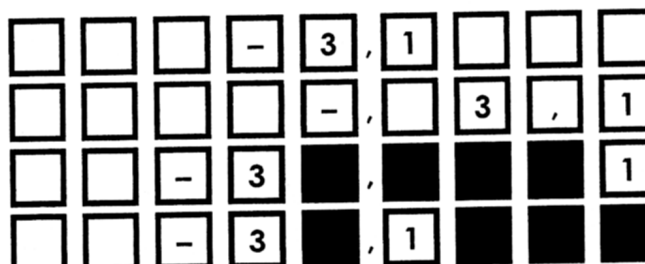

- Ak náhodou znovu zmeníte názor a chcete zaznačiť pôvodnú odpoveď, urobte krížiky do všetkých políčok a zaplnené políčko dajte do krúžku.

- Jednotlivé číslice riešenia úlohy s krátkou odpoveďou napíšte do príslušných políčok podľa predpísaného vzoru. Rešpektujte pritom predtlačенú polohu desatinnej čiarky. Do políčka napíšte najviac jednu číslicu, resp. znak „-“.

- Správne zapísaný výsledok $-3,1$
- Nesprávne zapísaný výsledok $-3,1$
- Oprava predchádzajúceho zápisu $-3,1$
alebo

Neotvárajte test, pokiaľ nedostanete pokyn!